

THE MAIN CAUSE OF THE FALL OF BA GA MOHLALA FROM GLORY

Written By: Pekwa Nicholas Mohlala

Edited By: Nkahloleng Eric Mohlala

July 2018

History ya Ga Ba Ga Mohlala, go tloga ka bana ba ga Mohlala Mohlala Morudi, (yo e lego ena the founder of the clan) is too complicated. But the most basic and fundamental thing ke gore, go ya ka Sesotho or SeAfrica bana ba ga Mohlala Morudi ba di firstbornka malapeng ka moka a gagwe ba nale mafata, le ge e le gore ka moka ka kgati ba fetwa, le go bushwa ke e mogolo, le ge e le gore bona ka bo bona le bona babuša malapa a bana ba bo mmagobona, e feela ba ka se tsoge letšatši la mohlolo ba buša bana ba lapa le legolo la mosadi e mogolo wa ga Mohlala Morudi. GO REELA MAINA A GO SWANA KA MALAPENG LE DIKGOGONG TŠE DI FAPANEGO TŠA GA MOHLALAKa Ga Mohlala, ba na ba malapa a Ga Mohlala Morudi ba reele maina a go swana ka malapeng le dikgogong tše di fapanegoKalebaka leo la go reela maina a go swana, go nale le mokgwa wa go farologanya maina go thibela go thopa malapa, dikgoro le maemo a batho mo malapeng le dikgogong and at the same time we strictly follow kgati ka komeng, lego aba maemo ka medirong ya kgoro le malapa as another measure to prevent go thopa malapa, dikgoro le maemo a batho mo malapeng le dikgogong. GO TSENELA MALAPAKa Ga Mohlala go nale a sytem whereby we keep practicing tatelano ya dikgoro le kgati gonya ka tatelano ka malapeng le ka kgorong, le ka dipitšeng ge go ena le mediro ka Ga Mohlala, le ka komeng, seo e le go thibela taba ya go thopa malapa ka go a tsenela. Ka tsela eo, ge monna wa ga Mohlala a ka tsenela lapa la ngwanabo goba la morwarrwagwe le ge e ka ba la kgoro enngwe ya Ga Mohlala, bana bao a ba belegago ka lapeng leo a se ba gawe goba ba kgoro ya gabo. Bana bao ke ba lapa leo, goba mong wa lapa leo a le tsenetšego le kgoro yeo a e tsenetšego, ka kgati le ka tatelano kgorong le ka lapeng leo. Metse ya Ba Ga Mohlala e ile ya ba metse e megolo ya matla le setumo. Yona e ile ya tla ya bolaya ke ge banna le bana ba malapa le dikgoro ba ile ba shesherekanya maina, dikgoro le kgati, gomme seo sa hlola a silent war yeo e ilego ya dira gore batho ba Ga Mohlala ba fetšane ka lerumo le molwaodutše ele ge go bakiwa maemo ka malapeng le kgorong ka lebaka la tšhetšherékanyo yeo e ilego ya dirwa ka boomo. Ka Sesotho goba sona SeAfrica go busha motho o busha ka lefata le kgati , gomme ge o sena lefata le kgati o ka se tsoge wa busha. Seo sera gore, le ge go kaba bjang goba bjang, o ka se tsoge o bušitše yo e lego e mogolo go wene ka lefata le kgati go tšwa modung wa ewe e lego gore is the founder of your clan/kgogotswadi. Go ya ka Sesotho goba Sona SeAfrica, ke feela bana ba the founder of the clan bao ba nago le mafata a bigoshi and the first born ke ena a ba fetago ka moka. Le ge ka Sesotho goba sona SeAfrica bana babo le bona ba ena le mafata a bogoshi, ba ka se tsoge letšatši la mohlolo ba mmuša ka ge e le mogolwane wa bona e bile e le e mogolo go bona ka lefata le ka kgati.

TATELANO YA SEPEDI (BAPEDI BA MAROTENG)E rile ge Bakgatla under the leadership of Thulare ba thopa ditšhaba kamoka tšeo di lego karolong ya Lebowa, maemo le tatelano ya bogoshi, lefata, le kgati tša fetoga. Bapedi ba Maroteng ba ile ba fetola molao goba setlwaedi sa bogoshi, tatelano, kgati. Diphetogo tša bona tša Sepedi tša tatelano di ile tša tlogela tatelano le kgati ya Sesotho ka mokgwa wo e lego ka ona, e feela ba gapeletša magoshi kamoka of all the clans (more especially the most powerful ones) go nyala Timamollo ka Maroteng, gomme ngwana wa Timamollo ewe a tšea maemo a pele ka godimo ga ngwana wa mathomo of the founder of the clan/kgogotswadi or ngwana e mogolo ka kgorong. Seo se diregile ka nako ya ge go buša banaba Ga Mohlala Morudi (the first and second generation after Mohlala Morudi). Seo sa ra gore ngwana wa Timamollo bjale e ba ena e mogolo kgorong ka bigoshi, lefata, le kgati, ena a latela ke ngwana e mogolo wa kgogotswadi or ngwana e mogolo ka kgorong, ka fase gwa latela bana ba bangwe ba kgogotswadi or ka kgorong go ya ka maemo a malapa a gabo bona le matswalo a bona. Seo sa napa a sa ra gore go tloga ka nako ewe, le ka tšatši la mohlolo o ka se tsoge wa feta ngwana wa Timamollo ka maemo, lefata, le kgati, e bile o ka se tsoge wa mmuša, gomme ka morago ga gagwe ka maemo o latelwa ke ngwana e mogolo wa lapa le legolo. Ge go swanetše go nyalwe Timamollo ka Maroteng, ke feela ngwana e

mogolo wa lapa le legolo la kgogotswadi or ngwana e mogolo ka kgorong yeo a ka yago a nyala
Timamollo lego e tsenela, ge a se gona goba go sa kgonege ka fase ga mabaka a rileng, go ya yoo a
mo latelago ka matswalo, lefata le kgati, bjalo le bjalo